

Albania
Investment
Council

Improving Transparency and Investment Climate

PËRMIRËSIMI I MEKANIZMAVE TË ZGJIDHJES SË MOSMARRËVESHJEVE MIDIS BIZNESIT DHE ADMINISTRATËS PUBLIKE

MBLEDHJA E KËSHILLIT TË INVESTIMEVE

Tiranë, 02 Mars 2016

PËRMBAJTJA

- I. Konteksti, Metodologjia
- II. Një vështrim mbi procesin e Ankimit Administrativ në Institucionet Publike
- III. Gjetjet Kryesore & Rekomandime

Biznesi përballë Institucioneve Shtetërore nuk është është i Barabartë

Të Përgjithshme

- Biznesi përballët në Gjykatë me disa institucione njëkohësisht (p.sh: DAT, DRT dhe Avokatura e Shteti).
- Administrata nuk i përgjigjet në kohë ankesave të biznesit – Nuk respekton afatet ligjore për lëshimin e akteve.
- Institucionet ndjekin të gjitha shkallët e Ankimit gjyqësor (deri në Gjykatën e Lartë) kur vendimi është në favor të biznesit.
- Organet e administratës e ndjejnë veten të “detyruara” të përmbushin rekomandimet e Kontrollit të Lartë të Shtetit (KLSH) me impakt për biznesin edhe kur janë të bindura për të kundërtën.

Sektori Bankar

- Praktikrat e ZVRPP janë abuzive.
- Urdhërat e bllokimit të llogarive nga Drejtoritë Tatimore janë të pakoordinuara dhe krijojnë konflikt me klientët.
- Vendimet e gjykatave administrative janë dukshëm në favor të institucioneve shtetërore (Tatime, Dogana).

Sektori Hidrokarbure

- Mungesa e koordinimit institucional-kosto për biznesin (rast konkret sektorin në hidrokarbureve për zbatimin e procedurave për njohjen e shpenzimeve të përjashtuara për efekt TVSH).

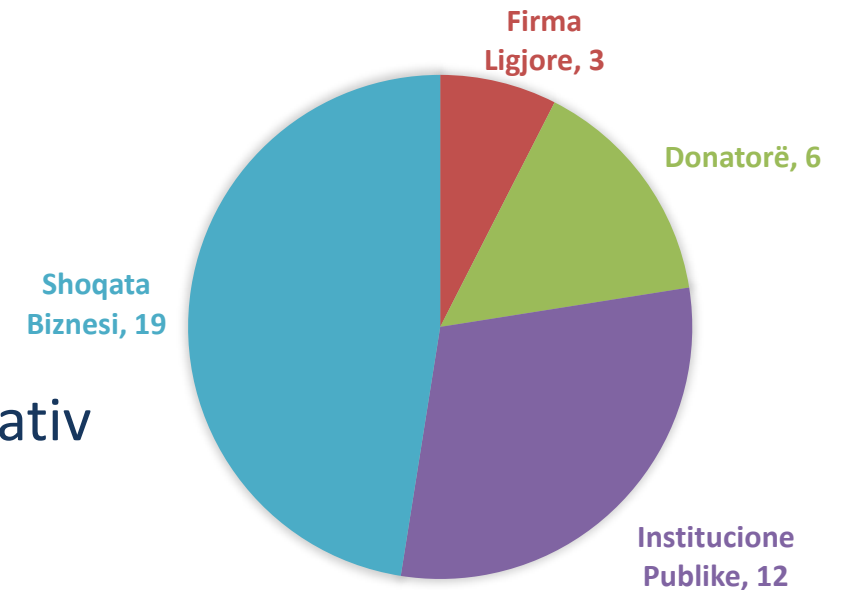
OBJEKTIVI

Të evidentojë profilin e mosmarrëveshjeve “më të shpeshta” të biznesit me administratën publike në kuadër të Ankimit Administrativ, si dhe mekanizmat në dispozicion të palëve - element i domodoshëm në kuadër të lehtësimit të klimës së investimeve.

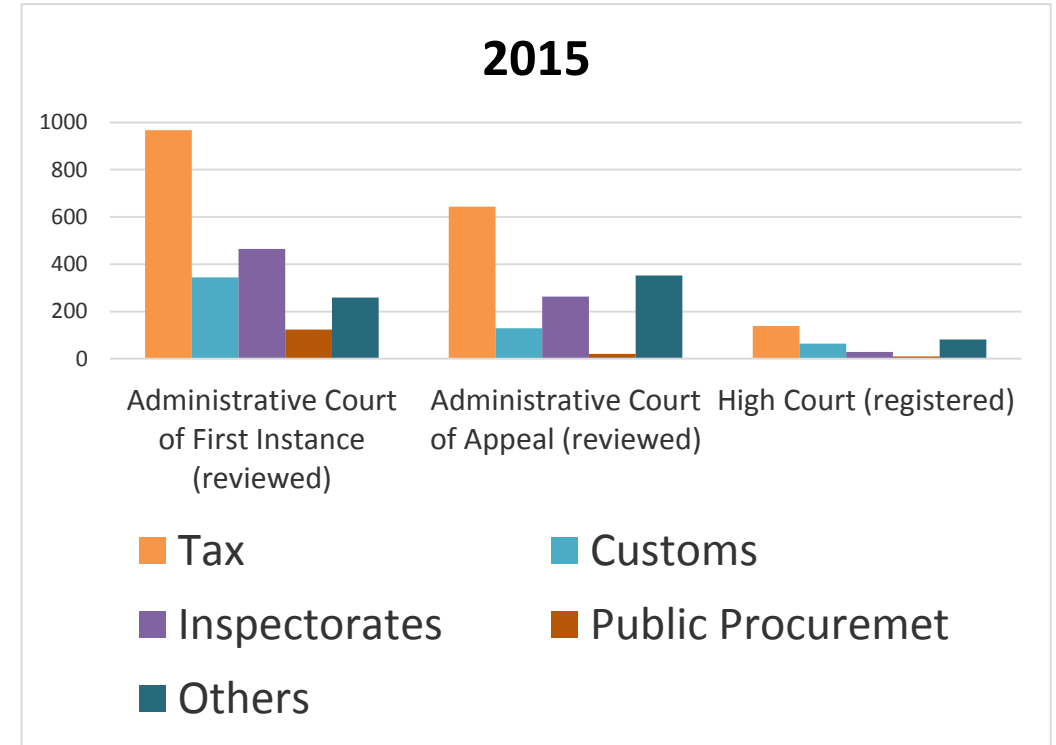
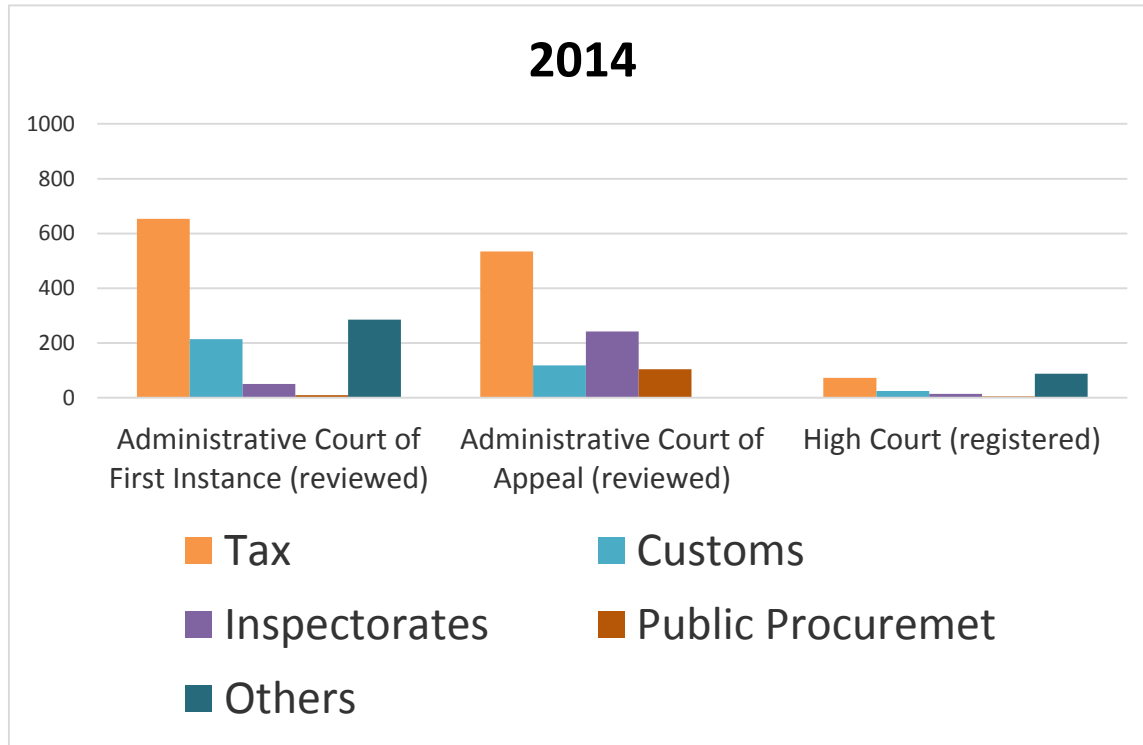
Metodologjia

- Hulumtimi i legjislacionit
- Takime me ekspertë të fushës
- Takime me Shoqata të biznesit
- Pyetje të parapërgatitura me fokus Ankimim Administrativ
- Përpunim i të dhënave zyrtare

TAKIME ME AKTORË

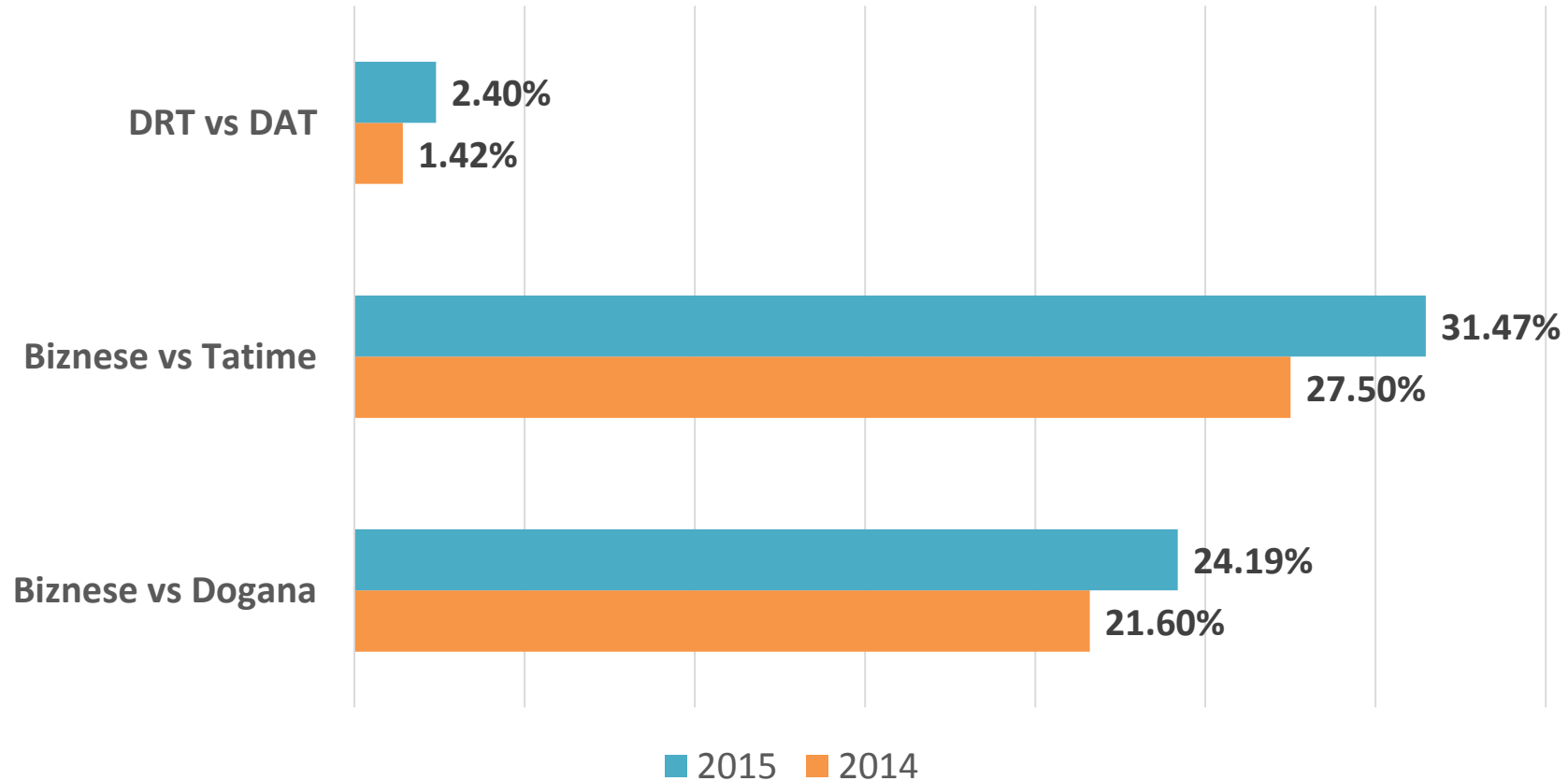
KONTEKSTI – INSTITUCIONET NE GJYKATAT ADMINISTRATIVE

Burimi: Ministria e Drejtësisë dhe Gjykata Administrative e Tiranës dhe Apelit

Gjykata Administrative e Apelit – 12,000 çështje gjithsej deri në Dhjetor 2015 – vetëm 7 gjyqtarë

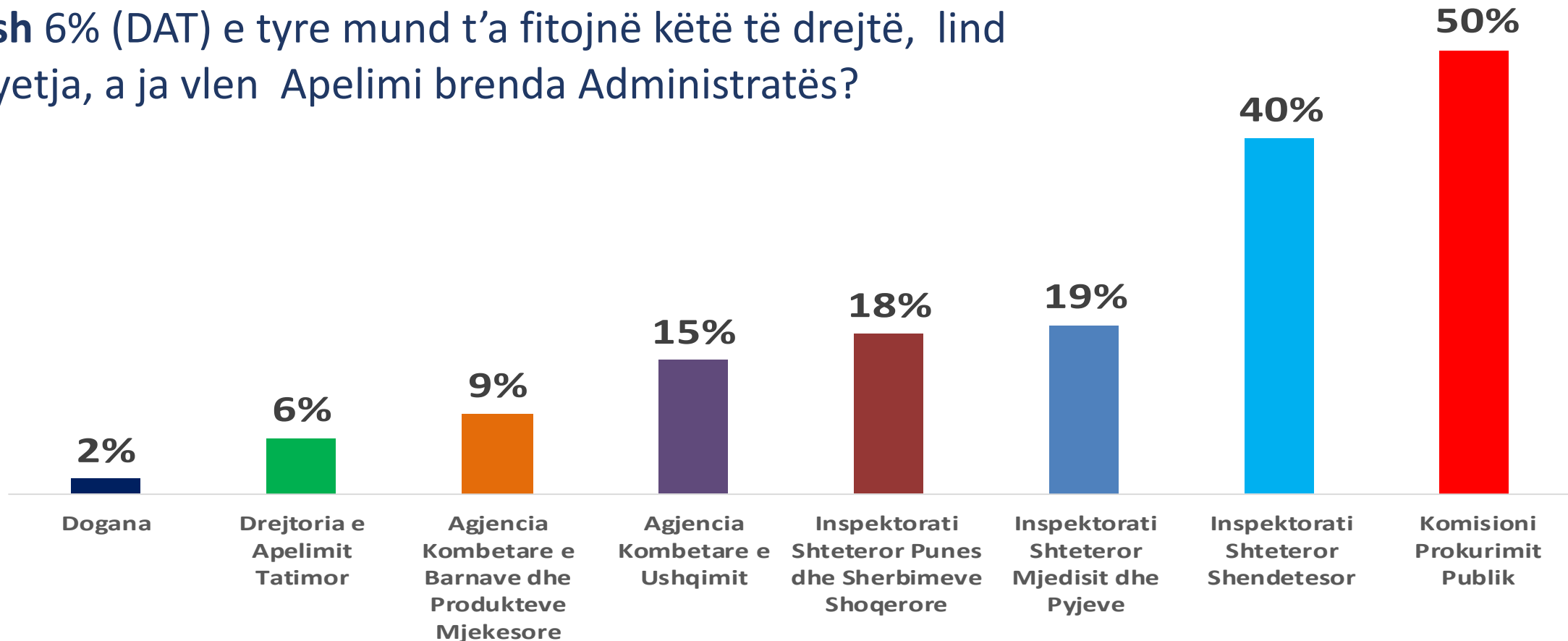
KONTEKSTI - VENDIME TË GJYKATËS PËR PRANIME TË PADIVE NË FAVOR TË BIZNESIT

Burimi: Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë

ANKIMI NË INSTITUCIONE - VENDIME NË FAVOR TË BIZNESIT (2015)

Psh 6% (DAT) e tyre mund t'a fitojnë këtë të drejtë, lind pyetja, a ja vlen Apelimi brenda Administratës?

Burimi: Përpunim i Sekretariatit bazuar në të dhënat zyrtare nga Institucionet

RAST KONKRET - Njohje e shpenzimeve për operacione hidrokarbure (përjashtuar nga TVSH)

1. Mungesë koordinimi institucional AKBN/Tatime:
 - *Autorizimet e lëshuar nga AKBN përtej 30 ditë*
 - *Tatimet pranonin Autorizime vetëm brenda 30 ditë*
 - *Zbatimi i rregullave të ndryshme*
2. Praktika të mbartura prej vitesh në AKBN pa u shprehur mbi “kërkesat e subjekteve”
3. Udhëzim i MF & MEI në kundërshtim me parimet e së drejtës administrative. *Moslëshim akti- pamundësi e subjektit për të bërë ankim efektiv në Gjykatë*
4. Rekomandime të KLSH për revokimin e autorizimeve.

Pasoja për biznesin si hallka më e pambrojtur.

SHQYRTIMI BRENDA INSTITUCIONEVE – AVANTAZHET

- Bizneset kanë “të drejtë” të ankohen ndaj administratës tek organi epror;
- Kontrolli i brendshëm - rikonsiderim i ligjshmërisë së aktit (revokim, shfuqizim, ndryshim akti)- mundësi për administratën;
- Më i shpejtë, zgjidhje e mosmarrëveshjes nga “*struktura të specializuara*”;
- Një test për ecurinë e çështjes gjyqësore;
- Mundësi për palët për zgjidhje përfundimtare;
- Lehtësim i ngarkesës së Gjykatave;
- Më pak kosto për palët.

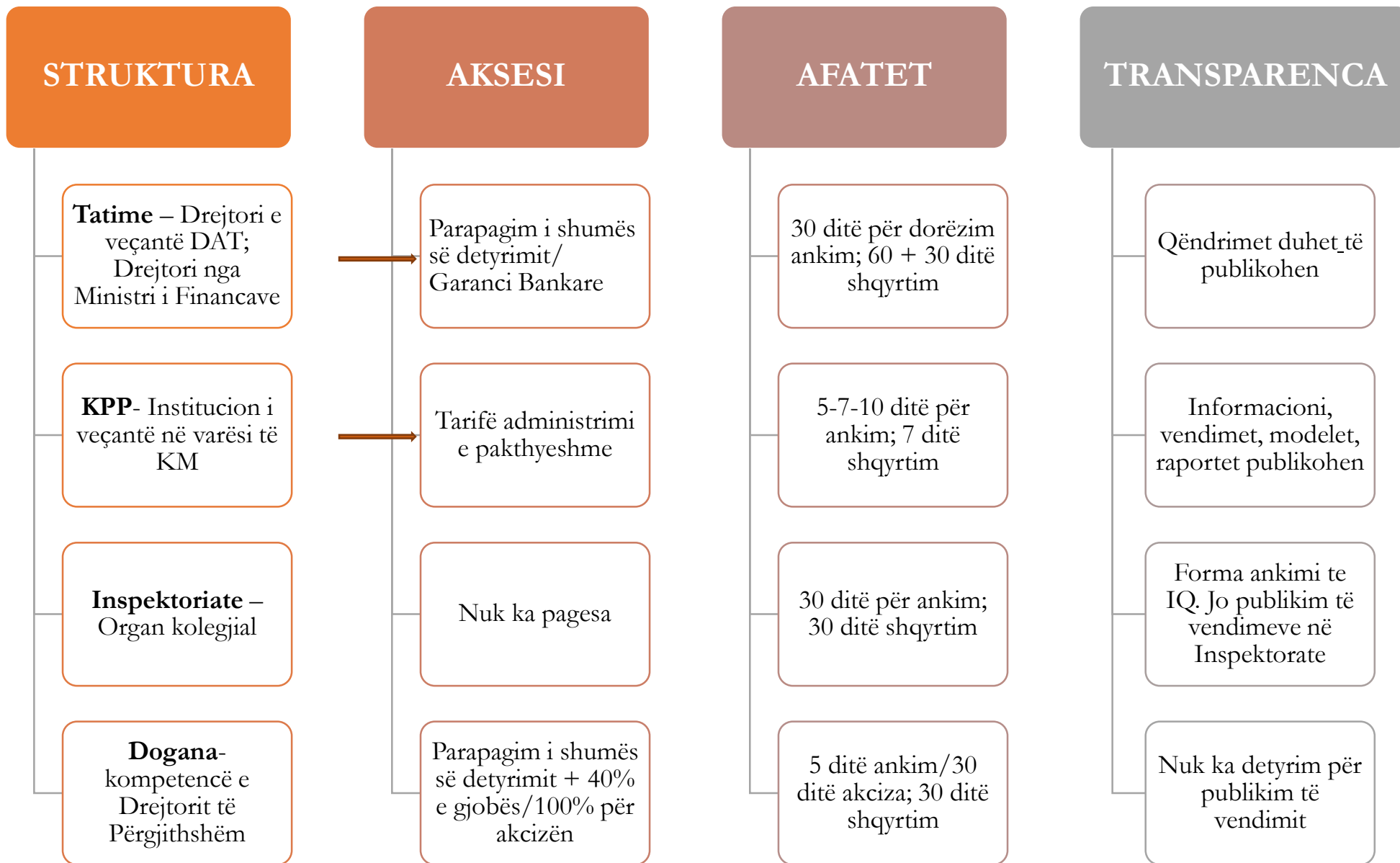
III. GJETJE & REKOMANDIME

1. Akses i kufizuar në procedurat e ankimit administrativ

2. Proces jo-efektiv ankimi administrativ në institucione

3. Mungesa e Transparencës në vendimmarrje

ANKIMI EFEKTIV NË INSTITUCIONE - ANALIZA

3.1 AKSESI I KUFIZUAR NË ANKIMIN ADMINISTRATIV

GJETJE

Aksesi në procedurat e ankimit administrativ është i kufizuar

REKOMANDIME

Lehtësim i Aksesit për Bizneset

1. Parapagim i pjesshëm i shumës së detyrimit tatimor/doganor, *ose*
2. Tarifë administrimi e pakthyeshme
3. Legjislacioni tatimor dhe doganor të lerë të hapur mundësinë e ankimit nga subjekte “de facto” të falimentuara

3.2 PROÇESI JO-EFEKTIV I ANKIMIT ADMINISTRATIV

GJETJE	REKOMANDIME
<p>Strukturat e Apelimit jo te pavarura (DAT, Inspektorate, Dogana)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vendimet e DAT automatikisht të detyrueshme për DRT - Krijimi i një organi kolegjal i pavarur apelimi tatime dhe dogana - Unifikim dhe centralizim i apelimit të Inspektoriateve në Inspektoriatin Qendror
<p>Mosrespektimi i parimeve bazë të ankimit administrativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mekanizma efektive të konsultimit paraprak të biznesit - Unifikim i afateve të ushtrimit të së drejtës së ankimit
<p>Mungesa e kapaciteteve të strukturave të apelimit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Të njohë rolin/funksionet e Avokaturës së Shtetit - Të marrë konsulencë juridike nga Avokatura e Shtetit - Qëndrueshmëri e stafit të strukturave të apelimit. Rritje e kapaciteteve.
<p>Mungesa e praktikave të konsoliduara dhe te unifikuara nga administrata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Unifikim i praktikave të kontrollit dhe përgatitja e komentareve me këndvështrim sektorial, sidomos tatime

3.3 MUNGESA E TRANSPARENCËS NË VENDIMMARRJE

GJETJE

Mungesë transparence në procedurat e ankimimit & bërja publike e vendimmarrjes

REKOMANDIME

1. Vendimet e Strukturave të Apelimit (DAT/DPD/Inspektoriate) të publikohen
2. Publikim të procedurave të ankimimit nga Inspektoriatet
3. Publikimi i raporteve vjetore të Institucioneve dhe përfshirja e të dhënave të ankimimit administrativ.

PARTNERITET I QËNDRUESHËM ADMINISTRATË-BIZNES

SIGURI
NË INVESTIME

PËRFITIM
FINANCIARE
NJERËZORE
KOHORE

BESIM
NË INSTITUCIONE

- ✓ Qëndrueshmëri institucionale dhe e stafit
- ✓ Trajnime & Shkollim
- ✓ Rritje e vazhdueshme e profesionalizmit
- ✓ Etikë në shërbimet ndaj biznesit
- ✓ Unifikim praktikash
- ✓ Publikim & transparencë
- ✓ Rritje e mbështetjes buxhetore
- ✓ Auditim i zbatimit të procedurave me fokus shërbimet ndaj bizneseve (zbatimi i afateve)
- ✓ Zbatim i Ligjit të Konsultimit Publik

FALEMINDERIT!

www.investment.com.al